

Berlin, 26 sentyabr 2024

Şərq Tərəfdaşlığı ölkələri və Rusiyada vətəndaş cəmiyyəti ilə əməkdaşlığın genişləndirilməsi

Şərq Tərəfdaşlığı ölkələri və Rusiyada vətəndaş cəmiyyəti ilə əməkdaşlığın genişləndirilməsinə dair proqram (ŞTR-proqramı) vətəndaş cəmiyyətinə onun mühüm aktyor və dövlət fəaliyyəti üzrə tərəfdaş kimi rolunun mənimsəməsinə və ölkələrdə davam edən keçid proseslərinin dəstəklənməsinə imkan verir. **Federal Hökumət Almaniyə və Şərq Tərəfdaşlığı ölkələri (Azərbaycan, Belarusiya, Ermənistan, Gürcüstan, Moldova və Ukrayna) və ya Rusiyadan olan aktyorlar arasında davamlı vətəndaş cəmiyyəti strukturlarını yaradan yaxud genişləndirən tədbirləri təşviq edir. Burada söhbət alman və xarici layihə tərəfdaşları arasında əməkdaşlıqdan və vəzifələrin bərabər bölgüsündən gedir.** Buraya mədəni və siyasi-maarifləndirici layihə işlərinin bütün spektri (xüsusilə media, elm, təhsil, o cümlədən peşə təhsili, mədəniyyət, dil və gənclərlə iş) daxildir.

Rusiyanın Ukraynaya qarşı beynəlxalq hüququ pozan təcavüzkar müharibəsinin üçüncü ilində və **vətəndaş cəmiyyəti subyektləri və strukturları** üçün getdikcə daralan məkanları nəzərə alaraq, onların dəstəyi bütün ŞTR- proqramı üzrə ölkələrdə aktual olaraq qalır. Bu inkişafı nəzərə alaraq, **2025-ci ildə ŞTR proqramı çərçivəsində** əsas marağımız aşağıdakı mövzulara aid olacaqdır:

(1) **Avropaya inteqrasiya və əməkdaşlıq kontekstində vətəndaş cəmiyyəti strukturlarının gücləndirilməsi və yenidən qurulması;** (2) **Rusiyanın sabitliyi pozma cəhdlərinə qarşı dayanıqlılığın** gücləndirilməsi və jurnalistlərin və vətəndaş cəmiyyəti subyektlərinin peşəkarlaşması, şəbəkələşməsi və davamlı məşğulluğu vasitəsilə **müstəqil, neytral və inklüziv xəbərlərin təşviqi** - hətta müvəqqəti mühacirətdə olarkən; (3) **feminist xarici siyasətin rəhbər prinsipləri ruhunda qadınların, cəmiyyətin marginal və həssas qruplarının siyasi və sosial iştirakının gücləndirilməsi.**

Biz bu tədbirlərlə Şərq Tərəfdaşlığı ölkələrində vətəndaş cəmiyyətlərinin habelə Rusiya və Belarusun demokratik vətəndaş cəmiyyətinin işini gücləndirmək və cəmiyyətdə dezinformasiyaya qarşı dayanıqlılığı artırmaq istəyirik. Ümumi dəyərlərin və insan hüquqlarının müzakirəsi üçün mübadilələr, mədəni və siyasi tədbirlər, o cümlədən gənclərin akademik, peşə və ictimai-siyasi maarifləndirilməsi layihələri, onları ictimai fəallığa daha çox sövq edə bilər.

I . Bütün layihələr aşağıda qeyd olunan məqsədlərdən ən az biri ilə əlaqəli olmalıdır:

1. Plüralizmi və dayanıqlılığı gücləndirmək - fikir və media müxtəlifliyini dəstəkləmək və dezinformasiya ilə mübarizə aparmaq

Plüralizm anlayışı muasir demokratiyaların mərkəzi və qurucu elementidir. Bu demokratiyaların leqitimliyi hər şeydən əvvəl cəmiyyətdə mövcud olan fikirlər, maraqlarlar və məqsədlərin müxtəlifliyinin qəbul edilməsində və onlara hörmətdə təzahür edir.

Bununla informasiya, fikir və media müxtəlifliyinin yaradılmasına və genişlənməsinə, dezinformasiyaya qarşı mübarizəyə və davamlılığı artırmağa kömək edən layihələr maliyyələşdirilir. Xüsusilə, media aktyorlarının bacarıqlarını gücləndirmək və təkmilləşdirmək habelə yüksək keyfiyyətli və plüralist (yerli) media imkanlarına çıxışı yaxşılaşdırmaqla cəmiyyətin dezinformasiyaya qarşı davamlılığına töhfə verə biləcək layihələr nəzərdən keçirilir. Bundan əlavə, jurnalistlərə və müvəqqəti mühacirətdə qalan media işçilərinə də dəstək verilməlidir ki, onlar öz peşələrində işləyə bilsinlər.

2. Qarşılıqlı anlaşmanı dərinləşdirmək üçün dəyərlərə dair diskursların və insan hüquqlarının təşviqi

Bu məqsəd altında ilk növbədə mübadilə və mədəniyyət lahiyələri dəstəklənə bilər. Hazırda mövcud imkanlar çərçivəsində insan hüquqlarının qorunması, idarəetmədə qanunauyğunluq, məhkəmələrin müstəqilliyi, fərdin yaşama və azad inkişaf etmə hüququ və çoxluğun qərar qəbul etmə prinsipi kimi fundamental dəyərlərə dair fikir mübadiləsi aparmaq məqsədilə görüşlərin təşkili dəstəklənir. Həmçinin, bu dəyərlərin birgə müdafiəsi ŞTR-bölgəsində qarşılıqlı anlaşmanı və Almaniyada bu ölkələr haqqında məlumatın olmasını dəstəklənir.

Burada vətəndaş cəmiyyəti mübadiləsi və siyasi mədəni tədbirlər vasitəsi ilə yuxarıda qeyd edilən əsas dəyərləri aşılaman və gücləndirən habelə tərəfdaş ölkələrdə vətəndaş cəmiyyəti şəbəkələrinin qurulmasına töhfə verən layihələrin dəstəklənməsi nəzərdə tutulur.

Almaniyada Şərq Tərəfdaşlığı ölkələrinin müstəqil kimliyini nümayiş edən təşəbuslər də dəstəklənir.

3. Demokratiyaları gücləndirmək, korrupsiyaya qarşı mübarizə aparmaq, Aİ ilə daha sıx əlaqələrə doğru çalışmaq və eyni zamanda fərdi təhsil imkanlarını təmin etmək məqsədilə gələcək perspektivlər və demokratik keçid üçün şərait yaratmaq

Bu məqsəd altında hamı üçün təhlükəsiz ictimai gələcək perspektivləri yaratmaq məqsədilə demokratik səyləri gücləndirən təşəbuslər irəli sürülə bilər. Xüsusilə, Ukraynada bizim prioritetimiz transformasiya proseslərinə, eləcə də Rusiyanın işğalçılıq müharibəsi nəticəsində dağılmış vətəndaş cəmiyyəti strukturlarının qorunub saxlanmasına və bərpasına dəstək verməkdir. Eyni zamanda Ukrayna, Moldova Respublikası və Gürcüstanın Avropa

İttifaqına daxil olma perspektivlərinə yönəlmiş layihələr buraya öz məqsədyönlü töhfəsini verə bilər. Daha çox sosial öhdəliyi stimullaşdıran akademik, peşə və ictimai-siyasi təhsil və təlim tədbirləri də maliyyələşdirilmək üçün uyğundur.

4. Dialoqun və yaxınlaşmanın dəstəklənməsi - gələcəkdə regional münaqişələrin aradan qaldırılması üçün etimadın möhkəmləndirilməsi tədbirləri.

Həll olunmamış regional münaqişələrdə böhranların qarşısını almaq və ya aradan qaldırmaq üçün mədəniyyət və təhsil sektorlarının alətlərindən istifadə edən və beləliklə, gələcək anlaşma üçün istiqaməti təyin edən tədbirlər maliyyələşdirilə bilər. Bu maliyyələşdirmə hədəfi 2025-ci ildə Cənubi Qafqaz ölkələrinə (Azərbaycan, Ermənistan, Gürcüstan) və Moldova Respublikasına yönəlib. Cənubi Qafqazda baş verən hazırkı hadisələri nəzərə alaraq, regionda dialoqun və yaxınlaşmanın təşviqi xüsusilə aktualdır və vacib olaraq qalır. Rusiya işğalçı müharibəsi zamanı öz mövqeylərinə görə təhdidlərə və repressiyalara məruz qaldıqlarını gördüklərinə görə Ukrayna, Rusiya və Belarusiyadan olan insanlar öz evlərini tərk edərək Şərq Tərəfdaşlığının digər üzv ölkələrində məskunlaşdılar. Bu insanların yeni vətənlərinin cəmiyyəti və vətəndaş cəmiyyəti ilə bir araya gətirilməsi aspektini nəzərə alan layihələr də maliyyələşdirmək üçün uyğundur.

II. 2025-ci maliyyə ilində aşağıdakı əsas sahələrdən birinə aid olan layihələrə üstünlük veriləcəkdir:

1. Avropa inteqrasiya və əməkdaşlıq kontekstində vətəndaş cəmiyyəti şəbəkələrinin gücləndirilməsi və yenidən qurulması

Rusiya tərəfindən aparılan işğalçı müharibə vətəndaş cəmiyyəti subyektlərinin işi üçün də böyük çətinliklər yaratdı çünki digər məsələlərlə yanaşı, vətəndaş cəmiyyətinin sahələri getdikcə məhdudlaşdırılmışdır. Biz qeyri-dövlət strukturlarını gücləndirmək və vətəndaş cəmiyyətinin yenidən qurulmasını dəstəkləmək istəyirik, əsasən Aİ-na namizəd ölkələr Gürcüstan, Moldova Respublikası və Ukraynada (xüsusilə 2024-cü ilin iyununda Berlində Ukraynanın Bərpası Konfransından sonra) habelə Ermənistanda. Biz Aİ-yə yaxınlaşması prosesini dəstəkləmək üçün lazımi islahatları dəstəkləyən və demokratiyanı, mətbuat azadlığını və korrupsiya ilə mübarizəni təşviq edən layihələri maliyyələşdirməyə davam edəcəyik.

Biz, həmçinin Ermənistan, Gürcüstan, Moldova Respublikası və Ukraynaya diqqət yetirməklə yeniyetmələr və gənclər arasında mübadilə və görüş formatlarını dəstəkləyirik.

2. Rusiyanın sabitliyi pozma cəhdlərinə qarşı dayanıqlılığın gücləndirilməsi və müstəqil, neytral və inklüziv xəbərlərin təşviqi

3. Şüurlu, müstəqil və tənqidi media istehlakını təşviq etmək üçün dezinformasiya və saxta xəbər kampaniyalarına qarşı çıxan və “digital native” olmayan yerli əhəlinin media savadlılığına töhfə verən layihələr maliyyələşdirilməlidir. Buraya, digər məsələlərlə yanaşı, jurnalistlərin və media mütəxəssislərinin peşəkarlaşdırılması, şəbəkələşmə və əlavə təlimlər daxildir. Rusiya və Belarus gəldikcə, ŞT-proqramı xüsusilə müvəqqəti mühacirətdəki strukturların inkişafını dəstəkləyir. Rusiya və Belarus media mütəxəssislərinin yerləşdiyi yerdən asılı olmayaraq işləmək bacarığının saxlanması medianın istifadəsində tənqidi yanaşmanı təşviq edir və dolayısı ilə ölkələrdə demokratik strukturları gücləndirir. Eyni zamanda, ölkədə və mühacirətdə olan insanlara müstəqil xəbər təklifinə zəmanət verilir. **Qadınların, həssas və marginal qrupların siyasi və sosial iştirakını gücləndirmək**

Buraya qadınların ictimai fəallığına dair şüurunu formalaşdıran və onların vətəndaş cəmiyyətinin digər aktyorları ilə əlaqəsini artıran layihələr daxildir. Feminist yönümlü xarici siyasət çərçivəsində federal hökumət üçün əhəlinin bütün təbəqələrinin siyasi qərarların qəbulunda iştirak etməsi vacibdir. Bu, qadınların siyasi məkanda hələ də kifayət qədər təmsil olunmamasına da aiddir.

Buraya təhlükə altında olan vətəndaş cəmiyyəti aktyorları, uşaqlar və gənclər, əlillər və LGBTİQ kimi həssas qruplarla işləyən layihələr, eləcə də şəhər mərkəzlərindən uzaqda/kənd yerlərində fəaliyyət göstərən layihələr daxildir.

Rəsmi tələblər (əlavə məlumatları FAQ-dan əldə edə bilərsiniz):

Vətəndaş cəmiyyəti əməkdaşlığı ilə bağlı layihələr **Almaniya**, Azərbaycan, Belarusiya, Ermənistan, Gürcüstan, Moldova Respublikası, Ukrayna və ya **Rusiyada** həyata keçirilərsə və ən az iki təşkilatın iştirakı nəzərdə tutularsa (onlardan biri Almaniya və ya biri hədəf ölkələrdən ən azı birindən), maliyyələşdirilə bilər. **Fransa** və/və ya **Polşadan** olan tərəfdaş təşkilatların əlavə iştirakı mümkündür və qətiyyətlə alqışlanır. Müvəqqəti mühacirətdə olan tərəfdaş təşkilatlarla layihələr də maliyyələşdirilə bilər.

Yalnız vətəndaş cəmiyyəti layihələri, yəni dövlət və iqtisadi fəaliyyət sahəsindən kənar olan aktyorlar **maliyyələşdirilir**.

“Maliyyə vəsaiti” ifadəsi altında layihə üçün ayrılan maliyyə vəsaitləri nəzərdə tutulur. Bu o deməkdir ki, bu vəsaitlər illik büdcə prinsipindən asılıdır. Layihələr prinsip etibarlı ilə 2025-ci il ərzində, başqa sözlə **31.12.2025-ci il** tarixinə qədər **baş çatmalıdırlar**.

Maliyyə vəsaitinin minimal məbləği 50.000 avrodur; maliyyə vəsaitinin maksimal məbləği müəyyən edilməmişdir.

Layihə eskizləri (alman və ya ingilis dilində) **14 oktyabr-08 noyabr 2024-cü il tarixədək yalnız**

<http://oepr.diplo.de>

ünvanlı internet səhifəsi vasitəsi ilə təqdim edilə bilər. Bu internet səhifəsindən Siz layihə eskizlərinin təqdim edilməsi prosesinə dair əlavə məlumat və təlimatları əldə edə bilərsiniz.

Bir qayda olaraq benefisiarlardan məqsədyönlü istifadəsinə dair müvafiq sübutlar və layihə hesabatlarını təqdim edilməsi tələb olunur. Federal Xarici İşlər İdarəsi və Federal Xarici İşlər Nazirliyi bu sənədləri vəsaitlərin düzgün istifadəsini, layihələrin və bütövlükdə maliyyələşdirmə proqramının nəticələrini yoxlamaq üçün istifadə edir. Əlavə məlumatı bu linkdən Allgemeinen und Besondere Nebenbestimmungen in den Downloads habelə ərizəyə təsdiq çərçivəsində əldə edəcəksiniz.

Hər **hansı bir sualınız olduğu təqdirdə tez-tez verilən suallarla (FAQ)** əvvəlcədən tanış olmağınızı xahiş edirik. Suallarınıza burada aydınlıq gətirilmədiyi təqdirdə, Federal Xarici İşlər Nazirliyinin 601 sayılı şöbəsinə (Email: 601-oepr@diplo.de) yaxud aşağıda adları göstərilən əməkdaşlarımıza birbaşa müraciət edə bilərsiniz:

Cənab Fabien Ness: 030 / 1817 1376 / 601-1@diplo.de (Belarus, Rusiya)

Xanım Julia Luther: 030 / 1817 4272/ 601-5@diplo.de (Moldova, Ukrayna);

Xanım Mariette Pfister: 030 1817 7975 / 601-6@diplo.de (Azərbaycan, Ermənistan, Gürcüstan)

Cənab Daniel Demele: 030 18 4730 14 101/ daniel.demele@diplo.de

<http://oepr.diplo.de> ünvanlı internet səhifəsinin istifadəsində **texniki çətinliklərin**

yarandığı təqdirdə xanım Julia Meltke birbaşa müraciət etməyiniz xahiş olunur (telefon: 030 / 184730 14125, E-mail: bf-f-pf-1-17@auswaertiges-amt.de).